

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. I. In Ecclesia extat verum Ordinis Sacramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

SECTIO PRIMA

De Institutione & Essentia Sacramenti Ordinis.

2.
Lutherus &
alii Hæretici
negant Sa-
cramentum
Ordinis.

Nonnulli inter recentiores Hæreticos, utputa Lutherus lib. de Captivitate Babylonica cap. de Ordine, Illiricus in Confess. Antwerp. c. 11. Kemnitiuss in 2. part. Exam. disp. de Sacramento Ordinis, negant hoc Sacramentum, causantes non esse aliam Ordinationem in Ecclesia, nisi meram deputationem externam, quæ ad humanum arbitrium fieri ac tolli possit: quia (inquit) non videtur aliud expressum in Scriptura.

Non est tamen ausus (inquit Herincx hic n. 2.) negare Calvinus, qui etsi plerisque locis duo tantum Sacramenta admittat, Baptismum videlicet & Cœnam, veluti omnibus communia; alibi tamen agnoscit etiam Ordinationem pro vero Sacramento. Quod etiam faciunt præcipui ex Lutheranis teste Bellarmino lib. de Sacramento Ordinis c. 1. Hæc ille. Notissimum autem fidei dogma habet, quod sequitur:

CONCLUSIO I.

In Ecclesia extat verum Ordinis Sacramentum.

3.
Probat
Concl. ex
Conc. Trid.

Hæc Conclusio novissimè contra Lutherum & alios Hæreticos, mox allegatos, definita est in Conc. Trid. sess. 23. cap. 3. sub hac forma verborum: Cum Scriptura testimonio, Apostolicâ Traditione, & Patrum unanimi consensu perspicuum sit, per sacram Ordinationem, qua verbis & signis exterioribus perficitur, gratiam conferri; dubitare nemo debet, Ordinem esse verè & propriè unum ex septem sanctæ Ecclesiæ Sacramentis.

Et can. 3. sequentis tenoris: Si quis dixerit, Ordinem, sive sacram Ordinationem, non esse verè & propriè Sacramentum à Christo Domino institutum, vel esse figmentum quoddam humanum, excogitatum à viris rerum Ecclesiasticarum imperitis, aut esse tantum ritum quemdam eligendi ministros Verbi Dei & Sacramentorum; anathema sit.

& Florent.

Eandem veritatem priùs docuerat Concil. Florent. in Decreto Eugenii ibi: Nova legis septem sunt Sacramenta, scilicet Baptismus, Confirmatio, Eucharistia, Pœnitentia, Extrema Unctio, Ordo, & Matrimonium. Et infra. Sextum Sacramentum est Ordinis &c.

Accedat, prætermisiss pluribus Conciliis Provincialibus, Concilium generale Calcedonense, can. 2. Si quis Episcopus per pecunias sacra Ordinationem, & sub pretio redegerit gratiam, qua non potest vendi, ordinaverit, per pecunias Episcopum, aut Chorepiscopum, aut Presbyterum, aut Diaconum, vel quemlibet ex his, qui committuntur in Clero &c. proprii gradus periculo subiacent.

Neque delunt testimonia Scripturæ ac SS. Patrum. Pauca ex multis propono. Trident. sess. 2. supra c. 3. probat suam doctrinam ex Apost. 1. Timoth. 1. v. 6. Admoneo te ut resuscites gratiam Dei, qua est in te per impositionem manuum mearum. Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis & dilectionis & sobrietatis.

In quibus verbis significatur satis manifestè Ordinem seu Ordinationem esse signum visibile, ac per illam conferri gratiam, non quantumlibet; sed internam & sanctificantem, dicitur vocatur, Spiritus virtutis & dilectionis & sobrietatis, juxta illud ejusdem Apost. Rom. 5. v. 5. Caritas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis.

Quæ verba à Concil. Trident. appropriantur gratiæ justificanti sess. 6. c. 7. ibi: Id tamen in hac impij iustificatione fit, dum eiusdem sanctissime passionis merito per Spiritum sanctum caritatis Dei diffunditur in cordibus eorum, qui iustificantur, atque ipsi inhaerent. Quidni igitur manuum impositionis, de qua ibi loquitur Apostolus, fuerit verum Sacramentum Ordinis? Fuit quippe signum externum seu sensibile, efficax ex opere operato gratiæ sanctificantis; quæ est definitio essentialis veri Sacramenti novæ legis.

De simili Sacramento, seu impositione manuum, intelligitur idem Apostolus 1. ad Timoth. 4. v. 14. Noli negligere gratiam, qua in te est, qua data est tibi per prophetiam (id est, ipsam formam Ordinationis; vel, ut explicat nobis Sasbauth, Elsius & Alii, instinctum divinum de adolescente Timotheo in Episcopum ordinando, cujus fit mentio c. 1. v. 18. Secundum præcedentes in te prophetias &c.) cum impositione manuum Presbyteris, id est coetus seu collegii Presbyterorum, eò quod plures Episcopi (qui etiam more Scripturæ eo nomine comprehendantur) adhiberi debeant ad consecrationem Episcopi, ut infra proprio loco dicitur.

Omitto Scripturam Act. 13. v. 3. Tunc imponentesque eis (scilicet Paulus & Barnabæ ceteri Apostoli) manus, &c.

vult illos. Quamvis enim Aliqui interpretentur hunc locum de Ordinatione Pauli & Barnabae in Episcopos: Aliis tamen apparet, Paulum & Barnabam ibi non fuisse ordinatos, sed solum dimissos in opus, ad quod a Spiritu sancto erant segregati, cum impositione manuum, veluti quadam benedictione.

Nec videtur credibile, Paulum ante id tempus necdum fuisse Episcopum. Neque ob hoc eripiuntur Catholicis alia loca, a nobis praemissa; utpote in quibus expressa mentio fit gratiae datae per impositionem manuum, quod hic non fit. Ita Herinck hic n. 4.

Cum autem promissio & annexio gratiae sit propria Christo seu Deo, ex eisdem Scripturis ostenditur, Ordinationem seu illam impositionem manuum institutam & mandatam fuisse a Christo. Qui & ipse Apostolos Sacerdotes ordinavit in ultima Coena illis verbis: Hoc facite in meam commemorationem. Luc. 22. v. 19. Et ministros Penitentiae instituit Ioan. 20. v. 22. dicens: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata remittantur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt.

Ita omnino docet Conc. Trident. sess. 23. c. 1. sequentis tenoris: Sacrificium & Sacerdotium ita Dei ordinatione coniuncta sunt, ut utrumque in omni lege extiterit. Cum igitur in novo Testamento sanctum Eucharistia Sacrificium visibile ex Domini institutione Catholica Ecclesia acceperit; fateri etiam oportet, in ea novum esse visibile, & externum Sacerdotium, in quod vetus translata est. Hoc autem ab eodem Domino Salvatore nostro institutum esse, atque Apostolis, eorumque successoribus in Sacerdotio, potestatem traditam consecrandi; offerendi, & ministrandi Corpus & Sanguinem eius; nec non & peccata dimittendi, & retinendi sacra Littera ostendunt; & Catholica Ecclesia Traditio semper docuit.

Traditio, inquam; neque enim omnia scripta sunt, quae Christus fecit aut dixit. Unde licet non legatur in Scriptura, Christum ordinasse suos Apostolos Sacerdotes per impositionem manuum, tamen neque scriptum est contrarium; & ideo inefficaciter inde concluditur contrarium.

Quamquam etiam (quia Dominus Sacramentorum, qui Sacramentis alligatus non erat) potuerit Apostolis dare effectum Sacramenti sine Sacramento, id est, ordinare Presbyteros & Episcopos sine manus impositione, sicut eisdem Apostolos sine Sacramento confirmavit, & Magdalenam & Paralyticum sine Sacramento absolvit.

Neque audiendus Kemnitius, qui loco citato ait; manus impositionem nihil aliud fuisse, quam ceremoniam, qua utebantur Apostoli, cum pro aliquo orabant; eumque Deo commendabant; hoc, inquam, gratis omnino dicitur, cum Apostolus 1. Timoth. 4. & 2. Timoth. 1. non meminerit ullius orationis publicae vel privatae; quis ergo Haeretico illi reve-

lavit, Apostolum ibi per manuum impositionem intellexisse orationem? Praefertim, cum Act. 13. supra apertissime oratio distinguatur a manuum impositione.

Nonne communicat peccatis alienis; qui orat pro alio, etiam indignissimo? Et tamen dicit Apost. 1. Timot. 5. v. 22. Manus cito nemini imposueris, neque communicaveris peccatis alienis. Quis ergo communicat peccatis alienis? Qui ordinat indignum. Ergo ibi per manuum impositionem Apostolus intelligit Ordinationem, & non orationem.

Frustra ergo haeretici conati sunt Scripturas praerallegatas ad sensum alienum detorquere, cum verba ipsa de se satis clara sint, & in sensu Catholico semper ea intellexerit Ecclesia, & in praxi retinuerit.

Quod ne gratis videar dicere, produco duo vel tria testimonia veterum Patrum, qui pietate & doctrina claruerunt. Primum autem erit Greg. 1. l. 40. Homil. de diversis Lectionibus Evangelii Homil. 17. ubi sic ait: Qui namque sunt in Templo Dei hodie, qui columbas vendunt, nisi qui in Ecclesia pretium de impositione manus accipiunt? Per quam videlicet impositionem Spiritus sanctus calens datur. Columba ergo venditur, quia manus impositio, per quam Spiritus sanctus accipitur, ad pretium praebetur.

Porro Leo magnus Epist. 81. ad Dioscorum Alexand. Episc. cap. 1. Ordines sacros a jejunis & dandis & accipiendis ex Apostolica docet Doctrina, ita scribens: Quod ergo a Patribus nostris propensiore cura novimus esse servatum, a vobis quoque volumus custodiri, ut non passim diebus omnibus Sacerdotalis vel Levitica Ordinatio celebretur; sed post diem Sabbati eius noctis, quae in prima Sabbati lucefcit, exordia deligantur, hoc est, sub lege divini officii substituantur, in quibus, his, qui consecrandi sunt, ieiunius & a ieiunantibus sacra benedictio conferatur. . . . Nam praeter auctoritatem consuetudinis, quam ex Apostolica novimus venire doctrina, etiam sacra Scriptura manifestat, quod quum Apostoli Paulum & Barnabam ex praecepto Spiritus sancti ad Evangelium gentibus mitterent praedicandum, ieiunantes & orantes imposuerunt eis manus, ut intelligamus quantum & dantium, & accipientium devotione curandum sit, ne tanta benedictionis Sacramentum negligenter videatur implerum.

Idem S. Pontifex Epist. 87. ad Episcopos Africanos c. 1. Vbi est, inquit, illa B. Pauli Apostoli per Spiritum Dei emissae praecipio, quae in persona Timothei omnium Sacerdotum Christi numerus traditur, & perinde unicuique nostrum dicitur: Manus cito nemini imposueris, neque communicaveris peccatis alienis? Quid est cito manus imponere, nisi ante aetatem maturitatis, ante tempus examinis, ante meritum laboris, ante experientiam disciplinae, Sacerdotalem honorem tribuere non probatis? Et quid est, communicare peccatis alienis, nisi talem effici ordinantem, qualis ille est, qui non meruit ordinari? Sicut enim boni operis sibi comparat

Herinck. 6. Christus ordinavit Apostolos Sacerdotes in ultima Coena. Luc. 22. & ministros Penit. Ioan. 20.

Conc. Trid.

7. Occurritur objectioni.

8. Rejicitur Kemnitius.

1. Timoth. 5.

9. Probatio Concl. ex ss. pp. Gregor. 1.

10. Leone magno.

fractum, qui rectum servat in eligendo sacerdote iudicium: ita gravi semetipsum afficit damno, qui ad suam dignitatis collegium sublimat indignum.

11.
Et D. Aug.
lib. de
Bono con-
jugali c. 24.

Sed inter omnes Veteres evidentissimè hoc Sacramentum agnoscit S. Aug. pluribus locis. Primum enim de Bono conjugali c. 24. sic docet: *Quemadmodum, inquit, si fiat Ordinatio Cleri ad plebem congregandam, etiamsi plebis congregatio non subsequatur, manet tamen in illis ordinatis Sacramentum Ordinationis: & si aliqua culpa quisquam ab officio removeatur, Sacramento Domini semel imposito non carebit, quamvis ad iudicium permanente.*

& lib. 2.
contra
Epist. Parmen.
c. 13.

Idem rursus lib. 2. contra Epist. Parmeniani c. 13. scribit in hæc verba: *Nam illud, quod quidam eorum veritate convicti dicere coperant: Baptismum quidem non amittit, qui recedit ab Ecclesia, sed ius dandi amittit: multis modis apparet frustra & inaniter dici. Primum, quia nulla ostenditur causa, cur ille, qui ipsum Baptismum amittere non potest, ius dandi amittere possit. Vtrumque enim Sacramentum est, & quædam consecratione utrumque homini datur, illud cum baptizatur, istud cum ordinatur: ideoque in Catholica utrumque non licet iterari.*

Nam si quando ex ipsa parte venientes, etiam Præpositi pro bono pacis, correcto schismatis errore, suscepti sunt: & si visum est opus esse, ut eadem officia gererent, que gerebant, non sunt rursus ordinandi, sed sicut Baptismus in eis, ita Ordinatio manet integra, quia in præfessione fuerat vitium, quod unitatis pace correctum est, non in Sacramentis, que abicimque sunt, ipsa vera sunt.

Et cum expedire hoc videatur Ecclesie, ut Præpositi eorum venientes ad Catholicam societatem, honores suos ibi non administrant, sed manent super eos. Ideoque non eis in populo manus imponitur, ne non homini, sed ipsi Sacramento fiat iniuria.

Et si quando ignoranter sit, nec animosè defenditur factum, sed corrigitur cognitum, venia facilis impetratur. Deus enim noster non est dissensionis Deus, sed pacis: Nec Ecclesia eius Sacramenta in eis, qui ab Ecclesia recesserunt, sed ipsi qui recesserunt inimici sunt.

Et ibidem post pauca subdit: *Sed si nos male facimus ipsi explicent, quomodo Sacramentum baptizati non possit amitti, & Sacramentum ordinati possit amitti: quoniam dicunt, recedens ab Ecclesia Baptismum non amittit, ius dandi tamen amittit. Si enim utrumque Sacramentum est, quod nemo dubitat, cur illud non amittitur, & illud amittitur? Neutri Sacramento iniuria facienda est.*

12.
Item ex
lib. 1. de
Baptif. c. 1.

Consimiliter loquitur lib. 1. de Baptif. contra Donatistas c. 1. Sacramentum (inquit) Baptismi est, quod habet, qui baptizatur. Et Sacramentum dandi Baptismum est, quod habet, qui ordinatur. Sicut autem baptizatus si ab unitate recesserit, Sacramentum Baptismi non amittit, sic etiam ordinatus, si ab unitate recesserit, Sacramentum dandi Baptismum non amittit. Nulli enim Sacra-

mento iniuria facienda est, si discedit à malis, utrumque discedit, si permanet in malis, utrumque permanet. Sicut ergo acceptatur Baptismus, quem non potuit amittere, qui ab unitate discesserit, sic acceptandum est Baptismus, quem dedit ille, qui Sacramentum dandi cum discederet, non amiserat.

Nam sicut redeuntes, qui priusquam recederent baptizati sunt, non rebaptizantur, ita redeuntes, qui priusquam recederent ordinati sunt, non utique rursus ordinantur, sed aut administrant, quod administrabant, si hoc Ecclesia utilitas postulat; aut si non administrant, Sacramentum Ordinationis sua tamen gerunt, & ideo eis manus inter laicos non imponitur: Nam neque Sacramentum Baptismi, neque Sacramentum dandi Baptismi, quando ab eis cum Maximiano discessit Felicianus, amittit. Nunc enim cum secum habent cum eis ipsis, quos cum foris esset, in Maximiani schismate baptizavit. Hactenus S. Augustinus.

Plura testimonia SS. Patrum videri possunt apud Bellarm. de hoc Sacramento cap. 3. Quibus convicti, etiam ipsi hæretici, Calvinus & Alii multi, agnoscunt cum Ecclesia Catholica hoc Sacramentum.

Si autem à me queritur; ubi & quando fuerit à Christo institutum? Respondeo: in ultima Coena, ut luculenter patet ex Tridentino sess. 23. cap. 1. supra allegato. Item ex eodem Concilio sess. 22. c. 1. ibi: *In Coena novissima, qua nocte tradebatur, ut dicitur scripturae Ecclesie visibile, sicut hominum natura expresserit Sacrificium, quo cruentum illud semel in cruce peragendum representaretur; cuiusque memoria in finem usque seculi permaneret, atque illius salutis virtus in remissionem eorum, que à nobis quotidie committuntur, peccatorum, applicaretur, sacerdotem secundum ordinem Melchisedech semper eorum constitutum declarans, Corpus & Sanguinem suum sub speciebus panis & vini Deo Patri obtulit; ac sub earundem rerum symbolis, Apostolis, qui tunc novi Testamenti Sacerdotes constituebant, commiserunt, tradidit, & eisdem, eorumque in Sacramentis successoribus, ut offerrent, precepit per hæc verba: Hoc facite in meam commemorationem, ubi semper Catholica Ecclesia intellexit & docuit.*

Enimverò necesse fuit, ut qui instituit visibile Sacrificium; qui, inquam, volebat, ut in Ecclesia perpetuo extaret exercitium licitatum actionum, præsertim consecrationem sacrosanctæ Eucharistiæ, item Absolutionem à peccatis, & similia, etiam relinqueret legitimam potestatem in Ecclesia ad hæc faciendum. Nec expediebat, ut vel omnibus promiscue hæc potestas competere, vel certis quibusdam personis immediate à Christo invisibiliter, per infusionem, aut illuminationem internum, concederetur. Planè ergo conveniebat, ut à Christo institueretur aliquis ritus seu signum visibile, quo humano modo conferretur, ac in perpetuum retineretur inter fideles hujusmodi exercitium & potestas.

Et quoniam non decet ad sacras ulla-
 siones quempiam accedere, nisi sanctè; ulte-
 rius conveniens erat, ut collationi talis pote-
 statis, per hujusmodi sensibile signum, Deus
 annexerit proportionata dona gratiæ, scilicet
 auxilia specialia ad ritè & dignè exercendas
 easdem sacras functiones, & augmentum gra-
 tiæ sanctificantis, sicut annexit aliis sacris si-
 gnis, à Christo Domino institutis.

Confirmatur ex comparatione novæ cum
 veteri lege. Etenim in antiqua lege non quili-
 bet fidelis erat idoneus minister ad exercendas
 sacras functiones, præsertim ad offerendum sa-
 crificium: sed instituerat Deus certos ritus,
 quibus consecrari ac deputari debebant mini-
 stri ad cultum suum, ut exploratum est in Exo-
 do & Levitico. Si ergo ad exercendum illum
 cultum adeò inferiorem, ad offerenda, dico,
 Sacrificia pecudum, Deus ipse instituerat talem
 consecrationem ministrorum: quid miramur,
 si ad exercendum cultum adeò perfectum in
 Evangelica lege; ad offerendum, inquam, &
 conficiendum Corpus & Sanguinem Domini,
 ad absolvendum à peccatis, ad aliæque similia
 officia, Christus instituerit certum ritum, quo
 consecrarentur ministri, & acciperent talem
 excellentissimam potestatem?

Qui utique ritus in hoc debuit excedere an-
 tiquum illum Mosaicæ legis, quod cum hic
 sanctificaverit solum exterius, ritus novæ le-
 gis, à Christo institutus, conferret interna dona
 gratiæ habitualis & actualis. Nam, ut ait Apo-
 stolus, *Vmbra habens lex futurorum bonorum,*
non ipsam imaginem rerum; per singulos annos eis-
dem ipsis hostiis, quas offerunt indefinenter, numquam
potest accedentes perfectos facere, ad Heb. 10. v. 1.
Nunc autem melius sortitus est ministerium, quando
& melioris Testamenti mediator est, quod in meliori-
bus re promissionibus sanctum est. c. 8. v. 6.

Omnino ergo datur in Ecclesia verum ac
 proprium Ordinis Sacramentum. Rogas quid
 illud sit? Iam edissero.

CONCLUSIO II.

Sacramentum Ordinis non confi-
 stit in potestate spirituali; sed
 est institutio alicujus in gradu
 Ecclesiæ præeminente, cui con-
 venit aliquod ministerium circa
 Eucharistiam exhibendum.

16. Prima pars videtur esse contra Doctorem
 Seraphicum q. dist. 24. part. 1. a. 2. q. 2.
 in Resp. ad argument. ubi sic incipit dicere:
Ad prædictorum intelligentiam est notandum, quod
Ordo dupliciter dicitur. Vno modo dicitur Ordo ipsa

relatio ordinatorum, ut prælati & subiecti. Et hæc
non dicitur, nec est Sacramentum. Alio modo dicitur
Ordo ordinata potestas, secundum quam ipsam sub-
iectum potens sit ordinari dupliciter, scilicet ad opus,
vel ad ministerium: & potest etiam ordinari ad alte-
rum. Hanc autem potestatem dicimus Ordinis Sacra-
mentum. Hæc ille.

Sed commodè intelligi potest, non de ipsa
 potestate secundum se, quæ non est aliquid
 signum sensibile & externum, quale debet esse
 Sacramentum novæ legis; sed de potestate,
 quatenus confertur per aliquid signum sensibi-
 le & externum.

Colligo ex verbis sequentibus: Principalior,
 inquit, ratio, quare hæc potestas debet conferri per
 modum Sacramenti, est propter Sacramentorum di-
 gnitatem, quæ in Ecclesia dispensantur, & in qui-
 bus Deus colitur, quæ ut non veniant in contemptum,
 non debuerunt omnibus committi dispensanda, sed
 personis spiritualibus: & dum his committitur, quod
 aliis non, datur his potestas, per quam speciali ordine
 stuantur in Ecclesia Dei: & quoniam hi debebant ab
 aliis per signa aliqua secerni, & id signum est rei sac-
 ræ: ideo potestas hæc debuit ordinari per modum Sa-
 cramenti: & istud convenientissimum est. Cum enim
 sit ad Sacramentorum ordinatam dispositionem, &
 distributionem, debuerunt ministri ad hoc ordinari
 per alicuius Sacramenti susceptionem, in quo datur
 potestas, per quam ministri Dei ad ministrandum, &
 etiam inter se ordinantur: ideo rectè Ordo appellatur.

Si in Sacramento datur potestas: ergo pote-
 stas non est ipsum Sacramentum, sed potius
 effectus Sacramenti, cum Sacramentum, ut di-
 ctum est, debeat esse signum externum & sen-
 sibile; potestas autem sit aliquid merè inter-
 num: quæ est utique ratio primæ partis nostræ
 Conclusionis, communiter receptæ, à qua nul-
 latenus recedit D. Bonaven. ut patet ex dictis.

Unde non vocat Ordinem simpliciter, Pote-
 statem, sed, *Ordinatam potestatem*, id est, colla-
 tam per modum Sacramenti, seu per signum
 aliquod externum & sensibile, efficax gratiæ
 sanctificantis, sic enim ait ibidem: *Quod obji-*
citur, quod (omne Sacramentum) est elementum,
dicendum; quod in collatione huius potestatis aliquod
signum est extrinsecum, quod largo modo appellatur elemen-
tum, quoniam largo & extenso modo sumitur in dis-
tributione Sacramenti. Scilicet pro quolibet signo
externo.

Ad illud quod obicitur de medicamento, dicendum;
 quod Ordo non est tantum in medicamentum respectu
 suscipientis, sed etiam respectu aliorum. Vnde maxi-
 me tenet rationem Sacramenti. Nec istud obviat,
 quod dicitur; quod debet dari perfectis; quoniam ne-
 mo reperitur ita perfectus, quin ulterius possit perfici.
 Vnde quilibet, hoc Sacramentum suscipiens, alia
 quam gratiam in eo recipit, si dignè recipiat, per
 quam excluditur difficultas ministrandi in his, quæ
 pertinent ad cultum Dei.

Quando ergo Ordo definitur, potestas spi-
 ritualis, accipitur ly Ordo pro effectu Ordina-
 tionis,

Explicatur.

17. Probatur
 1. pars
 Concl.

18.

15. Confirmatur.

10.

16. Prima pars
 Concl. vi.
 dicitur esse
 contra D.
 Bonaven.